Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. liepos 28 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Aplinkos apsauga — Atliekų tvarkymas — Direktyva 2006/21/EB — 10 straipsnio 2 dalis — Iškastų ertmių užpylimas kitomis nei kasybos atliekomis — Šių atliekų šalinimas sąvartyne ar naudojimas“

Byloje C-147/15

dėl 2014 m. gruodžio 16 d. *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. kovo 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Città Metropolitana di Bari, anksčiau *Provincia di Bari*,

prieš

Edilizia Mastrodonato Srl

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai C. Lycourgos (pranešėjas), E. Juhász, C. Vajda ir K. Jürimäe,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. kovo 10 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Città Metropolitana di Bari*, anksčiau *Provincia di Bari*, atstovaujamos *avvocato* G. Mariani,

— *Edilizia Mastrodonato Srl*, atstovaujamos *avvocato* M. Ingravalle,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* P. Grasso,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Eberhard,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna, M. Drwięcki ir B. Paziewska,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Brandon ir L. Christie, padedamų baristerio A. Bates,

* Proceso kalba: italų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. Gattinara ir E. Sanfrutos Cano,

susipažinęs su 2016 m. balandžio 21 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičiančios Direktyvą 2004/35/EB (OL L 102, 2006, p. 15) 10 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Città Metropolitana di Bari* (Bario didmiestis, Italija), anksčiau *Provincia di Bari* (Bario provincija, Italija), ir *Edilizia Mastrodonato Srl* ginčą dėl leidimo išdavimo tvarkos, kuri turi būti taikoma nebenaudojamo karjero užpildymo veiklai.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 1999/31/EB

3 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 228) 15 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„kadangi pagal Direktyvą 75/442/EEB tinkamų inertinių ir nepavojingų atliekų utilizavimas, pertvarkant, rekultyvuojant, užpildant žemės plotus ar vykdant juose statybas, gali būti nelaikomas sąvartynų veikla“.

4 Direktyvos 1999/31 2 straipsnyje „Apibrėžimai“ numatyta:

„Šioje direktyvoje

<…>

g) sąvartynas – atliekų šalinimo vieta, kur atliekos dedamos ant žemės ar užkasamos į žemę (t. y. po žeme), įskaitant: <…>

<…>“

5 Šios direktyvos 3 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės taiko šią direktyvą visiems sąvartynams, kuriems tinka 2 straipsnio g punkte pateiktas apibrėžimas.

2. Nepažeidžiant galiojančių Bendrijos teisės aktų, ši direktyva netaikoma:

<…>

— naudojant inertines atliekas sąvartynams rekultyvuoti / atstatyti, perdengti ar statyti, jei šios atliekos tam tinka,

<…>

— laikant neužterštą dirvožemį ar nepavojingas inertines atliekas, gautas žvalgant, kasant, apdorojant ir saugant mineralinius išteklius bei eksploatuojant karjerus.“

Direktyva 2006/21

6 Direktyvos 2006/21 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Atsižvelgiant į 2 ir 3 dalis, ši direktyva taikoma atliekų, susidarančių ieškant ir žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant naudingąsias iškasenas bei eksploatuojant karjerus (toliau – kasybos atliekos), tvarkymui“.

7 Direktyvos 2006/21 10 straipsnyje „Iškastos ertmės“ nurodyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad veiklos vykdytojas, talpindamas kasybos atliekas rekultivavimo ar konstrukcijos sutvirtinimo tikslais atgal į iškastas ertmes, sudarytas vykdant antžeminę ar požeminę kasybą, imasi tinkamų priemonių, leidžiančių:

1) užtikrinti kasybos atliekų stabilumą *mutatis mutandis* pagal 11 straipsnio 2 dalį;

2) užkirsti kelią grunto, paviršinio ir požeminio vandens taršai *mutatis mutandis* pagal 13 straipsnio 1, 3 ir 5 dalis;

3) užtikrinti kasybos atliekų ir kasybos ertmių stebėseną *mutatis mutandis* pagal 12 straipsnio 4 ir 5 dalis.

2. Direktyva 1999/31/EB toliau atitinkamai taikoma kitoms nei kasybos atliekoms, naudojamoms užpildyti iškastas ertmes.“

Direktyva 2008/98/EB

8 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008, p. 3) 19 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Naudojimo ir šalinimo sąvokų apibrėžtis reikia patikslinti, kad šios dvi sąvokos būtų aiškiai atskirtos remiantis faktišku poveikio aplinkai skirtumu, pakeičiant ekonomikoje naudojamais gamtinių išteklių pakaitalais ir pripažįstant, kad atliekų kaip išteklių naudojimas gali būti naudingas aplinkai ir žmonių sveikatai. Be to, gali būti parengtos gairės, kad būtų išaiškinti atvejai, kai šį skirtumą sunku nustatyti praktiškai arba kai veiklos priskyrimas naudojimui neatitinka tikrojo operacijos poveikio aplinkai.“

9 Šios direktyvos 3 straipsnyje nurodyta:

„Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

<…>

15) „naudojimas“ – bet kokia operacija, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekų panaudojimas naudingu tikslu, pakeičiant jomis kitas medžiagas, kurios priešingu atveju būtų buvusios panaudotos konkrečiai funkcijai atlikti, arba kurios rezultatas yra tai, kad atliekos parengiamos tai funkcijai atlikti, įmonėje ar visoje ekonomikoje. II priede pateikiamas neišsamus naudojimo operacijų sąrašas;

<…>

19) „šalinimas“ – operacija, kuri nėra naudojimas, net kai tokios operacijos antrinis rezultatas yra medžiagų ar energijos atgavimas. I priede pateikiamas neišsamus šalinimo operacijų sąrašas;

<…>“

10 Šios direktyvos 4 straipsnyje „Atliekų hierarchija“ numatyta:

„1. Atliekų prevencijos ir tvarkymo srities teisės aktuose kaip prioritetų eiliškumas nustatoma tokia atliekų hierarchija:

a) prevencija;

b) parengimas pakartotiniam naudojimui;

c) perdirbimas;

d) kitas naudojimas, pvz., naudojimas energijai gauti; ir

e) šalinimas.

2. Taikydamos 1 dalyje nurodytą atliekų hierarchiją valstybės narės imasi priemonių paskatinti naudoti tas galimybes, kurių rezultatas visais požiūriais palankiausias aplinkai. Todėl gali būti reikalingi konkretūs, hierarchijoje neišsitenkantys atliekų srautai, kai tai pagrindžiama gyvavimo ciklo samprata, aprėpiančia bendrą tokių atliekų susidarymo ir tvarkymo poveikį.

<…>“

11 Tos pačios direktyvos 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad su atliekomis būtų atliekamos naudojimo operacijos pagal 4 ir 13 straipsnius.“

12 Direktyvos 2008/98 11 straipsnio „Pakartotinis naudojimas ir perdirbimas“ 2 ir 3 dalyse nurodyta:

„2. Siekdamos įgyvendinti šios direktyvos tikslus ir sukurti Europos atliekas perdirbančią visuomenę, kurioje labai efektyviai naudojami ištekliai, valstybės narės imasi priemonių, būtinų pasiekti, kad:

<…>

b) iki 2020 m. mažiausiai 70 proc. (vertinant atliekų kiekį) nepavojingų statybos ir griovimo atliekų, išskyrus atliekų sąrašo 17 05 04 kategorijoje nurodytas natūraliai susidarančias medžiagas, būtų paruošiamos pakartotinai naudoti, perdirbti ir kitaip naudoti, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas vietoj kitų medžiagų.

3. Komisija nustato išsamias taikymo taisykles ir apskaičiavimo metodus, naudojamus siekiant įvertinti atitikimą šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems tikslams, atsižvelgiant į 2002 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2150/2002 dėl atliekų statistikos [OL L 332, 2002, p. 1]. Nustatant gali būti įtraukti pereinamieji laikotarpiai valstybėms narėms, kurios 2008 m. perdirbo mažiau nei 5 proc. 2 dalyje nurodytų bet kurios kategorijos atliekų. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos pagal šios direktyvos 39 straipsnio 2 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“

13 Šios direktyvos 13 straipsnyje nustatyta:

„Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad atliekų tvarkymas būtų atliekamas nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai, visų pirma:

a) nesukeliant pavojaus vandeniui, orui, dirvožemiui, augalams ar gyvūnams;

b) nekeliant nepatogumų dėl triukšmo ar kvapų; ir

c) nedarant neigiamo poveikio kraštovaizdžiui ar ypatingai svarbioms vietovėms.“

14 Minėtos direktyvos 40 straipsnyje nustatyta, kad jos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigiasi 2010 m. gruodžio 12 d.

15 Direktyvos 2008/98 I priede „Šalinimo operacijos“ nurodytos šios operacijos:

„D 1 Išvertimas ant žemės arba po žeme (pvz., sąvartynuose ir t. t.)

<…>

D 3 Giluminis įpurškimas (pvz., pumpuojamų atliekų įpurškimas į šulinius, druskos olas ar natūraliai susidariusias ertmes ir t. t.)

<…>

D 12 Nuolatinis saugojimas (pvz., konteinerių laikymas šachtoje ir t. t.)

<…>“

16 Šios direktyvos II priede „Naudojimo operacijos“ nurodytos šios operacijos:

„<…>

R 3 Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas ir (arba) atnaujinimas (įskaitant kompostavimą ir kitus biologinio transformavimo procesus) <…>

R 4 Metalų ir metalų junginių perdirbimas ir (arba) atnaujinimas

R 5 Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas ir (arba) atnaujinimas <…>

<…>

R 10 Apdorojimas žemėje, naudingas žemės ūkiui ar gerinantis aplinkos būklę

<…>“

Italijos teisė

17 2008 m. gegužės 30 d. Įstatyminio dekreto Nr. 117/2008, kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2006/21 (GURI Nr. 157, 2008 m. liepos 7 d., p. 4), 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Iškastoms ertmėms ir duobėms užpildyti kitomis atliekomis, nei šiame dekrete nurodytos kasybos atliekos, taikomos 2003 m. sausio 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 36 dėl atliekų sąvartynų nuostatos.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

18 2010 m. kovo 16 d. *Edilizia Mastrodonato* pateikė prašymą dėl karjero padidinimo kartu su aplinkos atkūrimo projektu, kuriame numatytas anksčiau eksploatuotų teritorijų užpildymas panaudojant 1 200 000 m^3 kitų nei kasybos atliekų.

19 2011 m. rugsėjo 21 d. *Servizio regionale Attività estrattive* (Kasybos veiklos regiono tarnyba) leido padidinti karjerą su sąlyga, kad tuo pačiu metu bus vykdomas suplanuotas aplinkos atkūrimas patvirtintame projekte nustatyta tvarka.

20 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad tarp *Edilizia Mastrodonato* ir Bario provincijos kilo nesutarimas dėl procedūros, kurios *Edilizia Mastrodonato* turėjo laikytis, kad galėtų faktiškai atlikti anksčiau eksploatuotų teritorijų užpildymą.

21 2012 m. sausio 19 d. *Edilizia Mastrodonato* Bario provincijai pateikė pranešimą apie veiklos pradžią pagal supaprastintą procedūrą, taikytiną atliekų naudojimo operacijoms. 2012 m. lapkričio 15 d. Bario provincijos *Polizia Provinciale – Protezione Civile e ambiente* (Provincijos policijos civilinės saugos ir aplinkos apsaugos tarnyba) vadovas atsisakė leisti, kad *Edilizia Mastrodonato* užpildymo projektui būtų taikoma tokia supaprastinta procedūra, nes toks užpildymas iš tikrųjų yra 1 200 000 m^3 kiekio specifinių inertinių atliekų šalinimas sąvartyne, kuriam turi būti taikoma įprasta leidimo procedūra, vadovaujantis Įstatyminio dekreto Nr. 117/2008 10 straipsnio 3 dalimi, kuria į nacionalinę teisę perkelta Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalis.

22 *Tribunale amministrativo regionale Puglia* (Apulijos regiono administracinis teismas, Italija) panaikino tą sprendimą. Iš tiesų jis nusprendė, kad suplanuota užpildymo operacija galėjo būti atlikta pagal supaprastintą procedūrą, nepaisant Įstatyminio dekreto Nr. 117/2008 10 straipsnio 3 dalies formuluotės. To teismo nuomone, iš tiesų šią nuostatą reikia aiškinti atsižvelgiant į Sąjungos teisės atliekų srityje pokyčius. Taigi remiantis Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 15 punktu ir 11 straipsniu atrodo, kad užpylimo operacija, net naudojant kitas nei kasybos atliekas, gali būti ne atliekų šalinimas, o naudojimas, kuriam pagal Italijos teisę gali būti taikoma supaprastinta procedūra.

23 Nagrinėdama skundą, pateiktą Bario provincijos dėl *Tribunale amministrativo regionale Puglia* (Apulijos regiono administracinis teismas) sprendimo, *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba, Italija) turi išaiškinti Įstatyminio dekreto Nr. 117/2008 10 straipsnio 3 dalį, taigi ir Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalį. Ji konstatuoja, kad, skirtingai nei *Tribunale amministrativo regionale Puglia* (Apulijos regiono administracinis teismas), Bario provincija tvirtina, jog pagal šias dvi nuostatas tik užpildymas naudojant kasybos atliekas nėra atliekų šalinimas ir dėl to pagal Italijos teisę jam gali būti taikoma supaprastinta procedūra.

24 Šiomis aplinkybėmis *Consiglio di Stato* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad sąvartyno užpildymo veiklai, kai naudojamos kitos nei kasybos atliekos, Direktyvos 1999/31 nuostatos dėl atliekų taikomos visada, net ir tada, kai vykdomos ne atliekų šalinimo, o jų naudojimo operacijos?“

Dėl prejudicinio klausimo

25 Prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją Direktyvos 1999/31 reikalavimai taikomi karjero užpildymo kitomis nei kasybos atliekomis operacijai, kai ši operacija yra šių atliekų naudojimas.

26 Kaip numatyta Direktyvos 2006/21 2 straipsnio 1 dalyje, ji taikoma atliekų, susidarančių ieškant ir žvalgant, išgaunant, apdorojant ir saugant naudingąsias iškasenas ir eksploatuojant karjerus, tvarkymui.

27 Šios direktyvos 10 straipsnio pavadinimas „Iškastos ertmės“. Straipsnio 1 dalyje valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad veiklos vykdytojas, pildamas kasybos atliekas rekultivavimo ar konstrukcijos sutvirtinimo tikslais atgal į iškastas ertmes, imtųsi tam tikrų priemonių. O šio straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Direktyva 1999/31 „toliau atitinkamai taikoma kitoms nei kasybos atliekoms, naudojamoms užpildyti iškastas ertmes“.

28 Reikia konstatuoti, kad Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalies kalbinės versijos skiriasi tuo, ar kitoms nei kasybos atliekoms būtinai taikytina Direktyva 1999/31. Iš tiesų, nors šios nuostatos versijose būtent graikų, prancūzų ir italų kalbomis nurodyta, kad Direktyva 1999/31 toliau taikoma kitoms nei kasybos atliekoms, naudojamoms užpildymo tikslais, versijose būtent vokiečių ir anglų kalbomis toje pačioje nuostatoje numatyta, kad Direktyva 1999/31 toliau atitinkamai („gegebenenfalls“ ir „as appropriate“) taikoma tokioms atliekoms.

29 Reikia pažymėti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką vienoje Sąjungos teisės nuostatos kalbinių versijų vartojama formuluotė negali būti vienintelis šios nuostatos aiškinimo pagrindas ar įgyti pirmenybę prieš kitas kalbines versijas. Iš tiesų Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai, atsižvelgiant į visomis Sąjungos kalbomis parengtas versijas. Esant Sąjungos teisės akto įvairių kalbinių versijų neatitikimų, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į bendrą teisės akto, kurio dalis ji yra, struktūrą ir tikslą (2016 m. kovo 17 d. Sprendimo *Kødbranchens Fællesråd*, C-112/15, EU:C:2016:185, 36 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

30 Šiuo klausimu, kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 31 punkte, reikia pabrėžti, jog Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Direktyva 1999/31 „toliau taikoma“ kitoms nei kasybos atliekoms, naudojamoms užpildymo tikslais, o tai leidžia teigti, kad iškastų ertmių užpildymas patenka į Direktyvos 1999/31 taikymo sritį, tik jeigu jis atitinka šios direktyvos taikymo sąlygas.

31 Taigi Direktyva 1999/31 taikytina tik šalinamoms, o ne naudojamoms atliekoms. Iš tiesų, kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 38 punkte, šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad ji taikoma visiems sąvartynams, o sąvartynas šios direktyvos 2 straipsnio g punkte apibrėžtas kaip atliekų šalinimo vieta, kur atliekos dedamos ant žemės ar užkasamos į žemę.

32 Tokį aiškinimą patvirtina tai, kad atsižvelgiant į Direktyvos 2006/21 bendrą struktūrą – reglamentuoti tik kasybos pramonės atliekų tvarkymą, šios direktyvos 10 straipsnio 2 dalis negali būti aiškinama taip, kad dėl to būtų netiesiogiai išplėsta Direktyvos 1999/31 taikymo sritis, aiškiai apibrėžta jos 3 straipsnio 1 dalyje.

33 Darytina išvada, kad kitos nei kasybos atliekos gali patekti į Direktyvos 1999/31 taikymo sritį, tik jeigu jos šalinamos sąvartynuose ir nepatenka į minėtos direktyvos taikymo sritį, jeigu šios atliekos yra naudojamos. Būtent taip reikia aiškinti šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalies antrą įtrauką, pagal kurią ši direktyva netaikoma naudojant inertines atliekas sąvartynams rekultyvuoti / atstatyti, perdengti ar statyti, jei šios atliekos tam tinka.

34 Todėl Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją Direktyvos 1999/31 reikalavimai netaikomi karjero užpildymo kitomis nei kasybos atliekomis operacijai, kai tai yra ne šalinimo, o šių atliekų naudojimo operacija.

35 Siekiant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti naudingą atsakymą taip pat reikia nustatyti, kokiomis sąlygomis karjero užpildymo kitomis nei kasybos atliekomis operacija gali būti laikoma naudojimo operacija.

36 Kadangi sąvoka „naudojimas“ nėra apibrėžta Direktyvoje 1999/31, reikia remtis Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 15 punkte pateikta „naudojimo“ apibrėžtimi. Ši direktyva, kuria nuo 2010 m. gruodžio 12 d. panaikintos atitinkamos 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų (OL L 114, 2006, p. 9) nuostatos ir kurios perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigėsi tą pačią dieną, *ratione temporis* taikytina ginčui pagrindinėje byloje, nes *Edilizia Mastrodonato* Bario provincijai pateikto pranešimo apie veiklos pradžią pagal supaprastintą procedūrą, taikytiną atliekų naudojimo operacijoms, data yra 2012 m. sausio 19 d. (pagal analogiją žr. 2006 m. kovo 23 d Sprendimo *Komisija / Austrija*, C-209/04, EU:C:2006:195, 56 ir 57 punktus).

37 Taigi Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 15 punkte atliekų „naudojimas“ apibrėžtas būtent kaip operacija, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekų panaudojimas naudingu tikslu, pakeičiant jomis kitas medžiagas, kurios būtų buvusios panaudotos konkrečiai funkcijai atlikti. Šios direktyvos 19 konstatuojamoji dalis siejasi su tuo pačiu požiūriu, nes joje nurodyta, kad „naudojimo“ sąvoka skiriasi nuo „šalinimo“ sąvokos poveikiu aplinkai, pakeičiant gamtinius išteklius ekonomikoje.

38 Taigi reikia manyti, kad ši apibrėžtis atitinka Teisingumo Teismo praktikoje plėtotą apibrėžtį, pagal kurią esminis atliekų naudojimo operacijos požymis yra tai, kad pagrindinis jos tikslas – kad atliekos galėtų atlikti naudingą funkciją, pakeisdamos kitų medžiagų, kurių būtų reikėję šiai funkcijai atlikti, naudojimą, o tai leidžia išsaugoti gamtos išteklius (2002 m. vasario 27 d. Sprendimo *ASA*, C-6/00, EU:C:2002:121, 69 punktas).

39 Darytina išvada, kad gamtinių išteklių išsaugojimas turi būti pagrindinis naudojimo operacijos tikslas. O kai žaliavų išsaugojimas yra tik operacijos, kurios pagrindinis tikslas – pašalinti atliekas, antrinis rezultatas, tai negali paneigti šios operacijos vertinimo kaip šalinimo operacijos (šiuo klausimu žr. 2003 m. vasario 13 d. Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*, C-458/00, EU:C:2003:94, 43 punktą).

40 Šiuo aspektu iš Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 15 ir 19 punktų matyti, kad šios direktyvos I ir II prieduose siekiama apibendrinti dažniausias šalinimo ir naudojimo operacijas, o ne išsamiai išvardyti visas atliekų šalinimo ar naudojimo operacijas, kaip jos suprantamos pagal šią direktyvą.

41 Atsižvelgiant į tai, bet kurią atliekų tvarkymo operaciją turi būti galima kvalifikuoti kaip „šalinimą“ arba „naudojimą“ ir, kaip matyti iš Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 19 punkto, ta pati operacija negali būti tuo pačiu metu kvalifikuojama ir kaip „šalinimo“, ir kaip „naudojimo“. Šiomis aplinkybėmis, kai, kaip pagrindinėje byloje, atliekų tvarkymo operacija negali būti susieta tik su viena iš operacijų ar operacijų kategorijų, nurodytų šios direktyvos I ir II prieduose, atsižvelgiant tik į nagrinėjamų operacijų formuluotę, ją kvalifikuoti reikėtų kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiant į minėtos direktyvos tikslus ir apibrėžtis (pagal analogiją žr. 2002 m. vasario 27 d. Sprendimo *ASA*, C-6/00, EU:C:2002:121, 62–64 punktus).

42 Atsižvelgdamas į visas reikšmingas pagrindinės bylos aplinkybes ir Direktyva 2008/98 siekiamą aplinkos apsaugos tikslą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama karjero užpildymo operacija visų pirma siekiama panaudoti kitas nei kasybos atliekas, skirtas naudoti atliekant šią užpildymo operaciją.

43 Taip gali būti tuo atveju, jeigu, pirma, žinoma, kad minėtas karjeras būtų užpildytas net tuo atveju, jeigu tokių atliekų nebūtų, todėl reikėtų naudoti kitas medžiagas (pagal analogiją žr. 2002 m. vasario 27 d Sprendimo *ASA*, C-6/00, EU:C:2002:121, 69 punktą).

44 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atsižvelgti į užpildymo operacijos sąlygas, kad nustatytų, ar ši operacija būtų buvusi vykdyta, net jeigu nebūtų kitų nei kasybos atliekų. Taigi, pavyzdžiui, tai, kad pagrindinėje byloje aptariamo karjero eksploatuotojas įsigyja atliekų už atlygį iš gamintojo ar jų turinčio asmens, gali reikšti, kad nagrinėjama operacija visų pirma siekiama panaudoti minėtas atliekas (šiuo klausimu žr. 2003 m. vasario 13 d. Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*, C-458/00, EU:C:2003:94, 44 punktą).

45 Antra, pagrindinėje byloje nagrinėjamas karjero užpildymas gali būti vertinamas kaip naudojimo operacija, tik jeigu pagal naujausias mokslo ir technikos žinias naudojamos atliekos yra tinkamos šiam tikslui.

46 Iš tiesų Direktyvos 2008/98 10 straipsnio 1 dalimi ir 13 straipsniu valstybės narės įpareigojamos imtis būtinų priemonių, kad naudojimo operacijos būtų vykdomos paisant aplinkos ir žmonių sveikatos, o tai reiškia, kad atliekos galėtų pakeisti kitas medžiagas tomis pačiomis aplinkos apsaugos sąlygomis (pagal analogiją žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-283/07, nepaskelbtas Rink., EU:C:2008:763, 61 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

47 Dėl kitų nei kasybos atliekų naudojimo tinkamumo užpildyti pagrindinėje byloje aptariamą karjerą pažymėtina, jog, remiantis Direktyvos 1999/31 3 straipsnio 1 ir 2 dalių antra–ketvirta įtraukomis, matyti, kad neinertinės ir pavojingos atliekos nėra tinkamos rekultyvavimo / atstatymo, perdengimo ar statybos darbams. Taigi toks neinertinių ar pavojingų atliekų naudojimas negali būti laikomas naudojimu, todėl patenka į šios direktyvos taikymo sritį.

48 Netinkamų atliekų naudojimas siekiant užpildyti iškastas karjero ertmes sukeltų daugiau žalos aplinkai nei tuo atveju, jeigu užpildoma būtų naudojant kitas medžiagas. Taigi, kaip priminta Direktyvos 2008/98 19 konstatuojamojoje dalyje, negalima veiklos priskirti prie naudojimo operacijos, jeigu šis priskyrimas neatitinka tikrojo operacijos poveikio aplinkai, kuris pagal šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje nustatytą atliekų hierarchiją turėtų būti palankesnis atliekų naudojimo, o ne šalinimo atveju.

49 Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta šio sprendimo 41–46 punktuose, reikia pasakyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar, pirma, *Edilizia Mastrodonato* užpildytų jai priklausančio karjero iškastas ertmes, net jeigu ji turėtų atsisakyti naudoti kitas nei kasybos atliekas ertmėms užpildyti, ir, antra, ar planuojamos panaudoti atliekos yra tinkamos tokiai užpildymo operacijai. Pagrindinėje byloje nagrinėjama operacija galėtų būti laikoma „naudojimu“, tik jeigu ji atitiktų abi šias sąlygas.

50 Šiuo požiūriu iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo atsakymo į Teisingumo Teismo prašymą paaiškinti matyti, kad atliekos pagrindinėje byloje yra labai įvairios ir tikriausiai apima neinertines ar net pavojingas atliekas, kurios, kaip nustatyta šio sprendimo 47 punkte, nėra tinkamos karjero užpildymo operacijai. Tačiau nacionalinis teismas, turintis išimtinę jurisdikciją vertinti ginčo faktus, turi nustatyti, ar *Edilizia Mastrodonato* priklausančio karjero iškastų ertmių užpildymo projektas atitinka pirmesniame punkte nurodytus reikalavimus.

51 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2006/21 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją Direktyvos 1999/31 reikalavimai netaikomi karjero užpildymo kitomis nei kasybos atliekomis operacijai, kai ši operacija yra šių atliekų naudojimas, o tai patikrinti turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičiančios Direktyvą 2004/35/EB 10 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją 1999 m. balandžio 26 d Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų reikalavimai netaikomi karjero užpildymo kitomis nei kasybos atliekomis operacijai, kai ši operacija yra šių atliekų naudojimas, o tai patikrinti turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.